ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ

ՃԱՄԲԱՐԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ

2023-2028 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

ՀՆԳԱՄՅԱ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Կազմել է՝ համայնքի ղեկավար Վ. Ադամյանը

Հաստատվել է համայնքի ավագանու 28/06/2023 N 106-Լ որոշմամբ

ՃԱՄԲԱՐԱԿ 2023թ.

Բովանդակություն

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք 3
2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն 4
2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն 4
2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը 5
2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը 14
2.4. Պատվիրակված ծառայություններ 17
2.5. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները 17
2.6. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ 20
2.7. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն 25
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում 38
3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական 38
3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ 39
4. ՀՀՀԶԾ ֆինանսավորում 53
5. ՀՀՀԶԾ մոնիթորինգի անձնագիր 54

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք

Սիրելի բնակիչներ,

Վերջին 5 տարիներին՝ 2018-2022 թթ. Ճամբարակ համայանքում իրականացվել են մի շարք ծրագրեր, որոնք միտված են եղել ենթակառուցվածքների բարելավմանը, երեխաների համար կրթության և զարգացման նոր հնարավորությունների ստեղծմանը, համայնքի զարգացմանը:
Մեր նպատակն է առաջիկա 5 տարիների ընթացքում նպաստել, որպեսզի Ճամբարակ համյանքն ունենա բարելավված ենթակառուցվածքներ, նոր աշխատատեղեր, նախադպրոցական և արտադասարանական կրթության և ժամանացի նոր հնարավորություններ երեխաների և երիտասարդների համար, զարգացած հասարակական տրանսպորտի համակարգ և նոր հնարավորությունների միջավայր նախաձեռնող և ձեռներեց մարդկանց համար, որտեղ համայնքը կկարողանա հոգ տանել նաև տարեցների և կարիքի մեջ գտնվող բնակիչների համար:
Ճամբարակ համայնքի զարգացման համար գերակա ոլորտներն են՝ գյուղատնտեսությունը և զբոսաշրջությունը:
Ճամբարակ համայնքում հիմնական խնդիր է հանդիսանում սահմանային անկայուն իրավիճակը, երիտասարդների և որկավորված մասնագետների արտագաղթը համայնքից, համայնքի ծերացումը, աշխատատեղերի սակավությունը, արժանապատիվ վարձատրությունը, բնակիչների նախաձեռնողականության պակասը, սահմանին մոտ գտնվելը նույնպես մեծ խոչընդոտ է լայնածավալ ներդրումների համար, որից էլ բխում են սոցիալ-տնտեսական մյուս հիմնախնդիրները:
Հնգամյան զարգացման ծրագիրը կազմելու նպատակով իրականացվել են հանդիպումներ բնակիչների և շահագրգիռ կողմերի հետ, որտեղ քննարկվել են համայնքի զարգացման հնարավորությունները և զարգացմանը խոչընդոտող հանգամանքները: Հնգամյա զարգացման ծրագիրը կազմվել է հաշվի առնելով բնակիչների առաջարկները, համայնքի առկա հիմնախնդիրների առաջնահերթությունը, ֆինանսատնտեսական և մարդկային ռեսուրսները:
Ճամբարակ համայնքը Հայաստանի Հանրապետությունում առանձնանում է իր բացառիկ դիրքով՝ իր մեջ ներառելով Սևանա լճի ափամերձ տարածքները, Սևան ազգային պարկի մի մասը, բարձրադիր լեռներ և անտառներ.անհրաժեշտ է համատեղ ջանքերով օգտագործել այս բոլոր ռեսուրսները ի նպաստ մեր համայնքի զարգացման և բարեկեցիկ ապրելակերպի:

Ճամբարակ համայնքի ղեկավար՝ Վազգեն Ադամյան

2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

Ճամբարակ խոշորացված համայնքը Գեղարքունիքի մարզի 5 համայնքներից մեկն է: Ճամբարակ խոշորացված համայնքը կազմավորվել է Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին ՀՀ օրենքում 09.06.2017թ. ՀՕ-93-Ն կատարված փոփոխության արդյունքում՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Ճամբարակ քաղաքային, Վահան, Թթուջուր, Գետիկ, Մարտունի, Այգուտ, Դպրաբակ, Ձորավանք, Կալավան, Անտառամեջ, Ճապկուտ գյուղական համայնքների և Արծվաշեն բնակավայրի միավորումից: 2022թ.-ին Ճամբարակ համայնքին միացավ Շողակաթ համայնքը, որի արդյունքում այժմ Ճամբարակ համայնքի կազմում են գտնվում Դրախտիկ, Աղբերք, Շողակաթ, Արտանիշ, Ջիլ, Ծափաթաղ գյուղական բնակավայրերը: Այսպիսով Ճամբարակ համայնքի մաս են կազմում մեկ քաղաք և 18 գյուղական բնակավայր: Համայնքի կենտրոնը Ճամբարակ քաղաքն է: Համայնքի գյուղերից է Արծվաշենը, որը Ղարաբաղյան առաջին պատերազմից հետո գտնվում է Ադրբեջանի վերահսկողության ներքո: Ճապկուտը բնակեցված չէ:

Ճամբարակ համայնքի ընդահնուր բնակչությունը 14951 է, որից կին՝ 7595, տղամարդ՝ 7356; տնային տնտեսությունների թիվը՝ 4657:

Համայնքի բնակչության թիվն ու սեռատարիքային կազմը (2023թ-ի հունվարի 1-ի դրությամբ):

Հ/Հ	Համայնքի անվանումը	Բնակչության թիվը	Արական	Իգական	Տարիքային խումբ				
					0-4տ	4-7տ	7-18տ	18-63տ	63-ից բարձր
1	Ք. Ճամբարակ	6682	3283	3399	272	258	955	4068	1129
2	Վահան	1131	560	571	88	40	140	708	155
3	Թթուջուր	1013	526	487	52	35	149	641	136
4	Գետիկ	433	231	202	25	11	65	249	83
5	Մարտունի	567	297	270	27	18	72	377	73
6	Այգուտ	801	403	398	36	35	106	488	136
7	Դպրաբակ	530	204	326	43	23	69	281	114
8	Ձորավանք	160	71	89	4	19	27	94	16
9	Կալավան	177	96	81	9	11	24	85	48
10	Անտառամեջ	181	84	97	3	10	39	87	42
11	Ճապկուտ	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Դրախտիկ	996	483	513	70	62	159	546	159
13	Աղբերք	300	148	152	39	19	51	154	37
14	Շողակաթ	510	236	274	31	22	79	291	87
15	Արտանիշ	583	271	312	36	35	139	275	98
16	Ջիլ	683	360	323	44	41	87	429	82
17	Ծափաթաղ	204	103	101	14	11	38	106	35

18	Արծվաշեն	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդհանուր		**14951**	**7356**	**7595**	**793**	**650**	**2199**	**8879**	**2430**

Բնակչության սոցիալական կազմը

Սոցիալական կազմը	Թիվը
Տնտեսությունների թիվը	4657
Թոշակառուներ	3651
ԱՀ-ից տեղահանված ընատնիքներ	42
Երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	3
Միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	102
Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	1299
Հաշմանդամներ	654
Զբաղվածներ	3631
Գործազուրկներ	2567
Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքներ	711

Ճամբարակ համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 73759,9 հա, որից վարելահող՝ 15603,5 հա, խոտհարք՝ 11098,2 հա, արոտավայր՝ 33966,4 հա, բնակելի՝ 1478,1 հա, այլ հողեր 12015,0 հա:

2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

Համայնքի ընդհանուր տարեկան բյուջեն կազմում է 724316.1 ՀՀ դրամ 2023թ.-ի դրությամբ:

Ճամբարակ համայնքում արդյունաբերությունը համեմատաբար թույլ է զարգացած: Համայնքում բիզնես միություններ / առևտրի պալատներ, մասնավոր հատվածի իրավաբանական անձանց միություններ և այլն/ չկան, համայնքի գործարար միջավայրը սահմանափակվում է համայնքում գործող 18 փոքր ձեռնարկություններով, 10 արևային կայանով, 4 հիդրոէլէկտրոկայանով, Սևանի ափին գտնվող 20-ից ավելի հանգտսի գոտիներով, թվարկված վերջին երեքի սեփականատերերը համայնքի բնակիչներ չեն: Այսպիսով համայնքում բիզնեսի վիճակը բարվոք համարել չի կարելի: ՓԲԸ-ների, ՍՊԸ-ների և ձեռնարկատերերի կողմից կազմակերպվում են հացի և թարմ այլուրի հրուշակեղենի, կաթնամթերքի, կահույքի, և այլ արտադրություններ: Արտադրված արտադրանքի սպառման հիմնական շուկան Հայաստանի Հանրապետությունն է: Արդյունաբերության մեջ առավել մեծ տեսակարար կշիռ ունի սննդի արդյունաբերությունը: Տարեցտարի ավելանում էր գյուղական տուրիզմով զբաղվող ձեռներեցների թիվը: Այս ոլորտը բավականին տուժեց 2020 թ.-ից ի վեր, պայմանավորված կոռոնավիրուսի համավարակով և Արցախյան երկրորդ պատերազմով:

Համայնքի բնակչությունն ըստ զբաղվածության բաժանվում է մի քանի խմբի՝ մանր և միջին առևտրով զբաղվողներ, պետական և տեղական ինքնակառավարման կառուցվածքներում աշխատողներ, գործազուրկներ, սեզոնային շինարարություններում աշխատողներ, սպասարկման ոլորտում աշխատողներ:

Արդյունաբերական ձեռնարկություններ

Բնակավայր	Ձեռնարկություն	Արտադրանք
Ճամբարակ	2 հացի փուռ	Հացաբուլկեղեն
	3 Կաթի վերամշակման կետ	Պանիր, կարագ
	3 հրուշակեղենի արտադրություն	Խմորեղեն
Վահան	1 սպանդանոց	Միս
Թթուջուր	-	-
Գետիկ	-	-
Մարտունի	2 ՓՀԷԿ	Էկեկտրաէներգիա
Այգուտ	2 ՓՀԷԿ	Էլեկտրաէներգիա
Դպրաբակ	-	-
Ձորավանք	-	-
Կալավան	1 գինու արտադրամաս	Գինի
	1 օրգանական մեղրի արտադրամաս	Մեղր
Անտառամեջ	-	-
Ծափաթաղ	2 արևային կայան	Էլեկտրաէներգիա
Ջիլ	-	-
Արտանիշ	1 ցեմենտի գործարան	Ցեմենտ
	2 արևային կայան	Էլեկտրաէներգիա
Շողակաթ	1 խմորեղենի արտադրամաս	Խմորեղեն
	5 արևային կայան	Էլեկտրաէներգիա
Դրախտիկ	1 հացաբուլկեղենի արտադրություն	Թխվածքներ
Աղբերք	3 արևային կայան	Էլեկտրաէներգիա
Ընդամենը	**30**	

Ծառայության ոլորտի ձեռնարկություններ

Բնակավայր	Ձեռնարկություն
Ճամբարակ	46 Խանութ
	2 Կրպակ
	2 Հյուրատուն
	3 սննդի կետ
	8 Վարսավիրանոց/գեղեցկության սրահ

	1 Վարկային կազմակերպություն
	3 ռեստորան
	3 ծաղկի սրահ
	1 կոշիկի նորոգում
	2 ԱԳԼՃԿ
	1 փոստային ծառայություն
	3 դերձակ
	3 ավտոտեխսպասարկում
	3 անվադողերի սպասարկում
	1 կաթի ընդունման կետ
	2 էլեկտրոտեխնիկայի վերանորոգում
	4 ատամնաբուժական ծառայություն
	1 բանկ
Վահան	5 խանութ
	1 կաթի ընդունման կետ
Թթուջուր	5 խանութ
Գետիկ	1 հյուրատուն
Մարտունի	1 խանութ
	1 արագ սննդի կետ
	4 հյուրատուն
Այգուտ	2 խանութ
	1 հյուրատուն
Դպրաբակ	4 խանութ
	2 հյուրատուն
Ձորավանք	1 խանութ
Կալավան	9 հյուրատուն
	1 գաստրոբակ
	1 անտառային խոհանոց
Անտառամեջ	2 հյուրատուն
Ծափաթաղ	2 խանութ
	1 հյուրանոց
	2 հյուրատուն
	1 ռեստորան
	1 թեյարան
Ջիլ	4 կրպակ
Արտանիշ	3 խանութ
	3 հյուրանոց
Շողակաթ	4 խանութ
	1 կրպակ
	19 ծովափնյա հանգստի գոտի
	1 սննդի կետ
	1 կաթի ընդունման կետ

Դրախտիկ	5 Խանութ
	2 Հյուրատուն
Աղբերք	1 խանութ
Ընդամենը	**181**

Հիմնական գյուղատնտեսական արտադրանքը և ծավալները

Բնակավայր	Ձեռնարկություն	Արտադրանք
Ճամբարակ	Մսամթերք (խոշոր եղջերավոր)	167400 կգ
	Մսամթերք (մանր եղջերավոր)	27475 կգ
	Կաթ	1862400 լ
	Ձու	972180 հատ
	Հացահատիկ	1400000 կգ
	Կարտոֆիլ	1900000 կգ
Վահան	Ցորեն	294 000 կգ
	Գարի	20000 կգ
	Կարտոֆիլ	65000 կգ
	Կաթ	13800 լ
	Միս	200000 կգ
Թթուջուր	Ցորեն	30000 կգ
	Գարի	1300 կգ
	Հաճար	9300 կգ
	Ոլոռ	1000 կգ
	Կարտոֆիլ	85000 կգ
	Խոտ	450000 կգ
	Կաթ	400000 լ
Գետիկ	Ցորեն	18000 կգ
	Կարտոֆիլ	140000 կգ
	Կաթ	335000 լ
Մարտունի	Աշնան ցորեն	27000 կգ
	Գարի	4000 կգ
	գարնան ցորեն	3000 կգ
	Հաճար	4000 կգ
	Կաթ	460000 լ
	Կարտոֆիլ	21000 կգ
Այգուտ	Ցորեն	93 000 կգ

	Կարտոֆիլ	15 000 կգ
	Բանջարաբոստանային կուլտուրաներ	2000 կգ
	Կաթ	420000 լ
Դպրաբակ	Կարտոֆիլ	1600 կգ
	Բանջարեղեն, հատապտուղ	1270 կգ
	Կաթ	222000 լ
Ձորավանք	Կարտոֆիլ	39000 կգ
	Լոբի	3000 կգ
	Կաթ	24000 լ
Կալավան	Օրգանական մեղր	104 կգ
	Կաթ	125000 լ
Անտառամեջ	Կարտոֆիլ	32000 կգ
	Կաթ	90000 լ
	Սոխ	400 կգ
	Սխտոր	400 կգ
	Լոբի	1000 կգ
Ծափաթաղ	Ծիրան	5000 կգ
	Կարտոֆիլ	11000կգ
	Կաթ	7000 լ
Ջիլ	Ցորեն	62000 կգ
	Գարի	48000 կգ
	Կարտոֆիլ	122400 կգ
	Լոբի	2400 կգ
	Կաթ	320000 լ
Արտանիշ	Ցորեն	28000 կգ
	Գարի	14000 կգ
	Կարտոֆիլ	100000 կգ
	Կաթ	244800 լ
Շողակաթ	Ցորեն	24000 կգ
	Կաթ	12000 լ
Դրախտիկ	Ցորեն	65000 կգ
	Գարի	28000 կգ
	Կարտոֆիլ	200000 կգ
	Կաթ	720000 լ
Աղբերք	Կաթ	480 000լ
	Միս	40500 կգ

Զբոսաշրջային հետաքրքություն ներկայացնող բնական, պատմական և մշակութային հուշարձաններ

Բնակավայր	Անվանում
Ճամբարակ	Եկեղեցի Սբ. Գրիգոր, 1029 թ. ք. մ., Վերին Ճամբարակի հս եզրին. Ամրոց «Գալուստաքար», մ.թ.ա. 2-1 հզ, Խաչքարեր, 10-13 դդ., Հուշաղբյուր Երկրորդ Աշխարհամարտում զոհվածներին, 1950-ական

	թթ. Վերին Ճամբարակ; Հուշաղբյուր Երկրորդ Աշխարհամարտում զոհվածներին, 1960 թ. Սբ. Խաչ եկեղեցու մոտ, Հուշարձան երկրորդ Աշխարհամարտում զոհվածներին, 1970-ական թթ., դպրոցի դիմաց, Սբ.Խաչ եկեղեցի, 2007թ.
Վահան	Ամրոց, մ.թ.ա. 1 հզ սկզբ - մ.թ.ա. 3 դ.; Դամբարանադաշտ, մ.թ.ա. 2-1 հզ., Խաչքարեր, 10-17 դդ; Հուշաղբյուր Երկրորդ Աշխարհամարտում զոհվածներրն, 1958 թ.; Հուշարձան Երկրորդ Աշխարհամարտում զոհվածներին, 1987 թ.
Թթուջուր	Թթուջուր հանքային աղբյուր; Սբ. Մարիամ Աստվածածին եկեղեցի, 2016 թ.
Գետիկ	Ամրոց, մ.թ.ա. 2-1 հ զ, Գետիկի աջ ափին, «Աղջաղալա» Ամրոց տանող ճանապարհին; Ամրոց «Մուղնա խաչ», մ.թ.ա. 1 հզ, 7-10 դդ., Սբ. Գրիգոր Նարեկացի եկեղեցի, 2016 թ. Դամբարանադաշտ, մ.թ.ա. 1 հզ.; Խաչքարեր, 11-16 դդ.; Հուշաղբյուր Երկրորդ Աշխարհամարտում զոհվածներին, 1961թ.; Հուշարձան Երկրորդ Աշխարհամարտում զոհվածներին, 1974թ.
Մարտունի	Ամրոց, մ.թ.ա. 2-1 հզ, Մարտունի-Այգուտ ճանապարհից աջ, անասնագոմերի մոտ; Եկեղեցական համալիր «Կարմիր եղցի» (Հին Գետիկ), 9-12 դդ., կիսավեր, Ամրոց «Աղջաղալա», 10-13դդ.; Ամրոց «Բերդի դոշ», մ.թ.ա. 2-1 հզ, Եկեղեցի, 12-13 դդ., ավերակ; Չաթինդարի ջրվեժ; Սբ. Ստեփանոս եկեղեցի, 1992 թ.Խաչքարեր, 11-17 դդ.; Դամբարանադաշտ, մ.թ.ա. 2-1 հզ., Հուշարձան Երկրորդ Աշխարհամարտում զոհվածներին, 1970 թ., Հուշաքար Եղեռնի զոհերի 100 ամյա հիշատակին, 2015 թ.
Այգուտ	Գերեզմանոց, 17-18 դդ.; Խաչքարեր, 10-15 դդ;
Դպրաբակ	Եկեղեցի, 12-13 դդ.; Խաչքար, 17-18 դդ; Մատուռ, 12-13 դդ; Կամուրջ, 19 դ.;
Ձորավանք	Եկեղեցի, 12-13 դդ.; Խաչքարեր, 10-16 դդ.; Գերեզմանոց, 10-18 դդ.
Կալավան	Բարեպատում՝ Գերեզմանոց, 12-17 դդ.; Դամբարանադաշտեր, 2-1 հզ.; Խաչքարեր, 12-13 դդ.: Կալավանում՝ Ամրոցներ, մ.թ.ա. 2-1 հզ.; Դամբարանադաշտեր, մ.թ.ա. 2-1 հզ; Բացօթյա կայան, քարի դար; Գերեզմանոցներ, 16-17 դդ.; Խաչքարեր, 14-17 դդ.; Մատուռ, 17-18 դդ, Բարեպատ Գետի աջ ափին
Անտառամեջ	Կուսական անտառներ, բարձրադիր սարեր: Մատուռ 13 դար.
Շողակաթ	Սուրբ Աստվածածին եկեղեցի 17-րդ դար ,գերեզմանոց խաչքարերով 10-18 դդ դար, Դամբարանադաշտ Ք.ա. 2-1 հզմ, Մատուռ 10-14 դդ դար, Սևանա լճի ափամերձ տարածք
Դրախտիկ	Խաչքարեր 1554թ. 16-17 –դդ դար , Սևանա լճի ափամերձ տարածք, Ամրոց մ.թ.ա. 2-1 հզմ
Աղբերք	Գերեզմանոց, 17-18 դդ
Արտանիշ	Խաչքարեր 16-17-դդ դար, Ամրոց <<Դաշտ-Լեռ>> մ.թ.ա. 1 հազ., Ամրոց <<Արտանիշ>> մ.թ.ա. 2-1 հազ., Եկեղեցի 17-դդ դար, Սևանա լճի ափամերձ տարածք
Ջիլ	Եկեղեցի, 16-17 դդ.; Խաչքարեր 15-16-դդ դդ., Սևանա լճի ափամերձ տարածք
Ծափաթաղ	Սևանա լճի ափամերձ տարածք, Խաչքարեր, Կիկլոպյան ամրոց; «Ավան Մարաք Ծափաթաղ»-հյուրանոց

Դպրոցական, նախադպրոցական և արտադպրոցական կրթական հաստատություններ

Բնակավայր	Անվանում	Քանի հոգու համար է նախատեսված	Քանի հոգի է ընդգրկված
Ճամբարակ	Ճամբարակի թիվ 1 հիմնական դպրոց	450	478
	Ճամբարակի Մ. Քոչարյանի անվան թիվ 2 հիմնական դպրոց	460	233
	Ճամբարակի ավագ դպրոց	192	101
	Ճամբարակի թիվ 4 միջնակարգ դպրոց	320	58
	Ճամբարակ համայնքի Է. Ղուլյանի անվան գեղարվեստի դպրոց	90	83
	Ճամբարակ համայնքի երաժշտական դպրոց	120	98
	Ճամբարակ համայնքի մանկապատանեկան մարզադպրոց	150	60
	Ճամբարակ համայնքի թիվ 3 մսուր-մանկապարտեզ	120	112
	Ճամբարակ համայնքի թիվ 5 մսուր-մանկապարտեզ	90	76
Վահան	Ճամբարակ համայնքի Վահանի մսուր-մանկապարտեզ	40	36
	Վահանի միջնակարգ դպրոց	250	132
Թթուջուր	Թթուջրի միջնակարգ դպրոց	320	136

	Ճամբարակ համայնքի Թթուջրի մսուր-մանկապարտեզ	80	70
Գետիկ	Գետիկի միջնակարգ դպրոց	200	60
	Գետիկի նախակրթարան	20	3
Մարտունի	Մարտունու միջնակարգ դպրոց	172	60
	Մարտունու նախակրթարան	18	6
	«Բնության Կենտրոն» գիտակրթական և բարեկեցության կենտրոն	20	10
Այգուտ	Այգուտի միջնակարգ դպրոց	200	85
	Այգուտի նախակրթարան	20	9
Դպրաբակ	Դպրաբակի միջնակարգ դպրոց	150	84
	Դպրաբակի նախակրթարան	25	8
Ձորավանք	Ձորավանքի միջնակարգ դպրոց	50	9
Կալավան	Կալավանի միջնակարգ դպրոց	180	18
Անտառամեջ	Անտառամեջի միջնակարգ դպրոց	60	18
Ծափաթաղ	Ծափաթաղի մոբայլ մանկապարտեզ	20	6
	Ծափաթաղի միջնակարգ դպրոց	50	26
Ջիլ	Ջիլի միջնակարգ դպրոց	786	91
	Ճամբարակ համայնքի Ջիլի մսուր-մանկապարտեզ	50	24
Արտանիշ	Արտանիշի միջնակարգ դպրոց	232	98

	Արտանիշի միջնակարգ դպրոցի նախակրթարան	10	10
Շողակաթ	Շողակաթի միջնակարգ դպրոց	150	79
	Շողակաթի մոբայլ մանկապարտեզ	10	6
Դրախտիկ	Դրախտիկի միջնակարգ դպրոց	900	204
	Դրախտիկի մոբայլ մանկապարտեզ	16	14
Աղբերք	Աղբերքի միջնակարգ դպրոց	700/վթարային/	40
	Աղբերքի նախակրթարան	25	16

Առողջապահական հաստատություններ

Բնակավայր	Տեսակ	Քանի հոգու համար է նախատեսված	Տարեկան այցելուների թիվը
Ք. Ճամբարակ	Առողջության կենտրոն	6740	51204
Վահան	ԲՄԿ	958	430
Թթուջուր	ԲՄԿ	1018	680
Գետիկ	ԲՄԿ	437	250
Մարտունի	ԲՄԿ	568	269
Այգուտ	ԲՄԿ	860	427
Դպրաբակ	Բուժամբուլատորիա	568	301
Ձորավանք	ԲՄԿ	154	88
Կալավան	ԲՄԿ	174	63
Անտառամեջ	ԲՄԿ	148	69
Դրախտիկ	ԲՄԿ	1113	710
Աղբերք	ԲՄԿ	367	358
Շողակաթ	ԲՄԿ	624	450
Արտանիշ	ԲՄԿ	614	399
Ջիլ	ԲՄԿ	697	480
Ծափաթաղ	ԲՄԿ	204	500

Ընտանեկան նպաստների համակարգում ընդգրկված ընտանիքներ

Բնակավայր	Ընտանիքներ
Ք. Ճամբարակ	437
Վահան	40
Թթուջուր	48
Գետիկ	3
Մարտունի	12
Այգուտ	51
Դպրաբակ	22
Ձորավանք	5
Կալավան	5
Անտառամեջ	3
Դրախտիկ	47
Աղբերք	9
Շողակաթ	17
Արտանիշ	52
Ջիլ	44
Ծափաթաղ	25

Գործազրկության մակարդակը

Ճամբարակ համայնքում կա գրանցված 595 գործազուրկ:

2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

h/h	Ծրագրի անվանումը	Պայմանագրի Գումարը	Պետական Մաս	Համայնքային մաս
1	Շողակաթ բնակավայրում խելացի ոռոգման համակարգի կառուցում	84 000 000	58 800 000 / 70%	25 200 000 / 30% (որից 11 490 000 ՄԱԿ-ի ներդրում) 13 710 000 համայնք
2	Այգուտ բնակավայրի արտաքին ջրագծի վերակառուցման 2-րդ և 3-րդ փուլի աշխատանքների իրականացում	16 920 000	11 844 000 /70%	5 076 000 /30%
3	Այգուտ բնակավայրի արտաքին ջրագծի վերակառուցման 1-ին փուլի աշխատանքների իրականացում	28 857 129	20 199 990 /70%	8 657 139 /30%

4	Ճամբարակ քաղաքի Բաղրամյան փողոցից մինչև Պ. Սևակ փողոց տանող ճանապարհ-անցուղու հիմնանորոգման, Տ. Մեծի 6 և 8, Պ. Սևակ 12 բազմաբնակարան շենքերի բակերի ասֆալտապատում	72 531 600	39 892 380 /55%	32 639 220 /45%
5	Ճամբարակ քաղաքի Կոմիտաս փողոցից մինչև Վ. Տերյան փողոց ընկած հատվածի, Ճամբարակի համայնքապետարանի հարակից և սպասարկող ճանապարհ-անցուղու ասֆալտապատում	69 960 396	38 478 218 /55%	31 482 178 /45%
6	Թթուջուր բնակավայրի համայնքային կենտրոնի վերանորոգում	40 117 733	24 070 650 /60%	16 047 093 /40%
7	Դպրաբակ, Այգուտ, Գետիկ, Մարտունի, Կալավան, Բարեպատ, Ծափաթաղ, Ջիլ, Արտանիշ, Շողակաթ, Դրախտիկ, Աղբերք բնակավայրերի փողոցների, Վերին Ճամբարակ թաղամասի Կոմիտաս փողոցի, Դրախտիկ-Շողակաթ-Ճամբարակ խաչմերուկի, Ճամբարակ քաղաքի Թումանյան փողոցի լուսավորության ցանցերի կառուցում	99 000 000	69 300 000 /70%	29 700 000 .30%
8	Մարտունի բնակավայրի կենտրոնական փողոցի հատվածի սալարկում	18 000 000	12 600 000 /70%	5 400 000 /30%
9	Վահան բնակավայրի արտաքին ջրագծի վերանորոգում	42 192 936	29 535 055 /70%	12 657 881 /30%

10	Այգուտ, Կալավան, Դրախտիկ բնակավայրերի խմելու ջրագծերի կառուցում, Ջիլ բնակավայրի խմելու ջրագծի ներքին ցանցի վերանորոգում	125 796 000	88 057 200 /70%	37 738 000 /30%
11	Ալրաղացի շենքի կառուցում	70 000 000	ՄԱԿ	
	Ալրաղաց սարք	106 000 EUR-ին համարժեք դրամ	ՄԱԿ	
12	Վահան բնակավայրի ջրամատակարարման համակարգի վերակառուցում (դպրոցի ջրագծի վերակառուցում	57 800 000	Հայաստանի Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամ	-
13	Հ-30. Մոտեցում Արծվաշենին հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհի կմ0+000-կմ5+000 և կմ 5+000-կմ5+720 հատվածների հիմնանորոգման աշխատանքներ (Ճամբարակ-Վահան ճանապարհը)	898 500 000	ՀՀ Տարածքային Կառավարման և Ենթակառուցվածքների նախարարություն	-
14	Հ-30. /Մ-4/ - Ճամբարակ - /Մ-14/ հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհի կմ 32+000-կմ 35+000 հատվածի հիմնանորոգման աշխատանքներ (Թթուջուր-3 կմ)	530 000 000	ՀՀ Տարածքային Կառավարման և Ենթակառուցվածքների նախարարություն	
15	44-օրյա պատերազմում Ճամբարակ համայնքի զոհված զինծառայողներին հարգանքի տուրք մատուցելու համար հուշահամալիրի կառուցում	71 383 964	39 261 180 /55%	32 122 784 / 45%
16	«Տոռնադո» պատկերով հուշարձան քանդակի ձեռքբերում	29 000 000	15 950 000 /55%	13 050 000 /45%

17	Ճամբարակ քաղաքի թիվ 1 հիմնական դպրոցի կառուցման շինարարական աշխատանքներ	1 000 696 900	Հայաստանի Տարածքային Զարգացման հիմնադրամ	Նախատեսված է ավարտել 2025 թ.-ի հուլիսի վերջին
18	Ջիլ գյուղի միջնակարգ դպրոցի տիպային (մոդուլային շենքի կառուցման) աշխատանքներ	830 000 100	Տարածքային Զարգացման Հիմնադրամ	Նախատեսված է ավարտել 2023 թ.-ի դեկտեմբերի վերջին
	Ընդամենը	4 084 756 758	447 988 673	238 280 295

2.4. Պատվիրակված ծառայություններ

Որպես պետության կողմից պատվիրակված լիազորություն համայնքապետարանն իրականացնում է Քաղաքացիական Կացության Ակտերի Գրանցման ծառայությունը՝ ՔԿԱԳ:

2.5. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները

Հ/Հ	Մուտքերի անվանումը	2023թ. Նախատեսված	2024թ. Կանխատեսվող	2025թ. Կանխատեսվող	2026թ. Կանխատեսվող	2027թ. Կանխատեսվող	2028թ. Կանխատեսվող
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	724316.1	832963.4	957907.7	1101593.5	1266832.6	1456857.4
1.	ՀԱՐԿԵՐ և ՏՈՒՐՔԵՐ	96513.0	110989.9	127638.3	146784.0	168801.6	194121.8
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	35437.7	40753.3	46866.2	53896.1	61980.5	71277.3
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	120.0	138.0	158.7	182.5	209.8	241.3
	Հողի հարկ	5100.0	5865.0	6744.7	7756.4	8919.9	10257.9
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	55961.6	64355.8	74009.1	85110.4	97877.0	112558.5
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	55961.6	64355.8	74009.1	85110.4	97877.0	112558.5
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	4713.7	5420.7	6233.8	7168.8	8244.2	9480.8
	Տեղական տուրքեր	4713.7	5420.7	6233.8	7168.8	8244.2	9480.8
1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ	400.0	460.0	529.0	608.3	699.6	804.5

2.	**ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ**	491714.0	565471.1	650291.7	747835.4	860010.7	989012.3
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ						
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	491714.0	565471.1	650313.2	747860.1	860039.1	989044.8
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ	490000.0	563500.0	648025.0	745228.7	857013.0	985564.9
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ	624.6	718.3	847.5	974.6	1120.8	1288.9
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ(սուբվենցիաներ)	1089.4	1252.8	1440.7	1656.8	1905.3	2191.0
2.6	Պետական բյուջեից տրամադրվող կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ						
3.	**ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ**	136089.1	156502.4	179977.7	206974.1	238020.3	273723.3
3.1	Տոկոսներ						
3.2	Շահաբաժիններ						
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	72828.0	83752.2	96315.0	110762.2	127376.5	146483.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	69528.0	79957.2	91950.7	105743.3	121604.8	139845.5
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ						
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր	3300.0	3795.0	4364.2	5018.8	5771.6	6637.3
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում	1999.0	2298.8	2643.6	3040.1	3496.1	4020.5
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ	1999.0	2298.8	2313.8	2660.8	3060.0	3519.0
	Վարձատրվող հասարակական աշխատանքներ						
3.5	Վարչական գանձումներ	40262.1	46301.4	53246.6	61233.5	70418.6	80981.4
	Տեղական վճարներ	39362.1	45266.4	52056.3	59864.7	68844.4	79171.1
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի,	900.0	1035.0	1190.2	1368.7	1574.0	1810.1

	շինությունների օրինականացման համար վճարներ						
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից	2000.0	2300.0	2645.0	3041.7	3498.0	4022.7
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ						
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից	4535.3	5215.5	5997.8	6897.4	7932.0	9121.9
3.7	Այլ եկամուտներ	19000.0	21850.0	25127.5	28896.6	33231.1	38215.7

Գ	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)	20814.5	20000.0	24000.0	24000.0	24000.0	26000.0
1.	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր	100000.0	125000.0	135000.0	150000.0	165000.0	180000.0
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր						
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր						
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր						
2.	Պաշարների իրացումից մուտքեր						
3.	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր						
4.	Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր						
	Հողի իրացումից մուտքեր	15000.0	20000.0	25000.0	30000.0	35000.0	40000.0
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր						

	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՄ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏԻ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (Ա+Բ)	2625.9					
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)	2625.9					
1.	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ						
1.1	Արժեթղթեր						
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր						
	-հիմնական գումարի մարում						
1.2	Վարկեր						
	-վարկերի ստացում						

	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում						
1.3	Փոխատվություններ						
	-բյուջետային փոխատվությունների ստացում						
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում						
2.	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	2625.9					
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալ այլ մասնակցություն						
2.2	Փոխատվություններ						
	-նախկին տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր						
	-փոխատվությունների տրամադրում						
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը						

2.6. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ

Հիմնական խնդիրներ	Պատճառ	Հետևանք
Հայստան-Ադրբեջան չլուծվող կոնֆլիկտ,հետպատերազմյան իրավիճակ, սահմանային անկայուն իրավիճակ,	Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև լարվածության սրացում, պատերազմ և պատերազմի վտանգ, շարունակական հարձակումներ սահմանների վրա	Հոգեբանական անկումային տրամադրություններ, հուսահատության և անզորության զգացում, հավատի պակաս ապագայի նկատմամբ, աշխատունակության անկում, արտագաղթ, ներդրողների բացակայություն, զարգացման համար առկա ռեսուրսների օգտագործման փոխարեն՝ հրատապ հումանիտար օգնության տրամադրում
Համայնքի բնակչության սոցիալական	սոցիալական ծրագրերի միօրինակություն և	աղքատության աճ, արտագաղթ,

պաշտպանություն	պակաս, ոչ ճիշտ հասցեականություն, գործազրկություն, բազմազավակ ընտանիքների կարիքների ցածր կենսամակարդակ, աշխատատեղերի պակաս	սոցիալական լարվածության աճ, ամուսնալուծությունների թվի աճ, ծնելիության պակաս, զարգացման տեմպերի ոչ բավարար մակարդակ
Գործարար միջավայրի բարելավում և ձեռնարկատիրության խթանում	Հետպատերազմյան անկայուն իրավիճակ, օրենսդրական դաշտ, համախմբվածության պակաս, շուկայի ոչ թափանցիկություն, գործարար հմտությունների և գիտելիքների պակաս, իրազեկման պակաս, ներդրումային ծրագրերի ֆինանսական դժվարություններ, վարկերի բարձր տոկոսադրույքներ	տնտեսությունը զարգացած չէ, արտադրական ձեռնարկությունների սակավություն, գնաճ, աշխատատեղերի փոքր թվաքանակ
Համայնքի գույքի կառավարում	տեղեկատվության պակաս, կառավարչական հմտությունների պակաս	Արդյունավետության բացակայություն
Նախադպրոցական կրթություն և արտադպրոցական դաստիարակության կազմակերպում	շենքային պայմաններ, աշխատակիցների աշխատավարձի ցածր դրույքաչափեր, բարձր որակավորում ունեցող մասնագետների պակաս, առկա մասնագետների մոտիվացիայի պակաս և անտարբերություն	երեխաների ներգրավվածության պակաս, արտադպրոցական խմբակների թվաքանակի պակաս, գույքի պակաս, հետաքրքրության բացակայություն
Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպում՝ երիտասարդության ներգրավմամբ	տարածքների, տեխնիկա- սարքավորումների բացակայություն, ծրագրերի պակաս, ֆինանսական ռեսուրսների բացակայություն, մոտիվացիայի պակաս, նախաձեռնողականության պակաս երիտասարդների կողմից որակավորված մարդկային ռեսուրսների պակաս	համաքաղաքային մարզամշակութային միջոցառումների պակաս, անտարբերություն, պասիվություն, ներգրավվածության պակաս
Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսում	կազմակերպչական աշխատանքների պակաս, առողջ ապրելակերպի խրախուսման մեխանիզմների բացակայություն, ոլորտի նկատմամբ	ոլորտի կարևորության չգիտակցում, երեխաների և երիտասարդների շրջանում հիվանդությունների աճ, ոչ նպատակային և ձևական միջոցառումների

	դրական վերաբերմունքի պակաս, անուշադրություն, վնասակար սովորությունների աճ՝ ծխախոտ, ալկոհոլ, օնլայն գումարով խաղեր, ծխախոտի, ալկոհոլի օգտագործում դպրոցահասակ երեխաների կողմից, համացանցից կախվախության լայն աճ:	իրականացում, անտարբերության աճ
Համայնքում բնակարանային շինարարության Խթանում	ֆինանսների և համապատասխան տարածքների բացակայություն, ոչ արդյունավետ աշխատանք համապատասխան կառույցների հետ, պահանջատիրության պակաս	ուրբանիզացիայի աճ բնակչության թվի նվազում, նորաստեղծ ընտանիքների թվի անկում, ծնելիության թվի նվազում, վարձակալական բնակարանների պահանջարկի մեծացում
Համայնքի բնակավայրերի կառուցապատում, բարեկարգում և կանաչապատում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, կոմունալ տնտեսության աշխատանքների ապահովում, համայնքային գերեզմանատների պահպանում և գործունեության ապահովում	ներդրումային ծրագրերի, տեխնիկայի, ոլորտային մասնագետների պակաս մտածելակերպ, համապատասխան տարածքների բացակայություն, սրտացավության բացակայություն, անպատասխանատվություն, առկա ռեսուրսների ոչ ռացիոնալ օգտագործում, գործող կարգերի չկիրառում, աջակցության պակա	Անբարեկարգ, աղտոտված տարածքներ, խնամված կանաչապատ տարածքների պակաս, աշխատանքների անարդյունավետություն, անտարբերություն
Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքի կազմակերպում, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանում և շահագործում	մասնագիտացված օղակի ոչ լիարժեք աշխատանք, համայնքային կարիքների ոչ ճիշտ գնահատում, տրանսպորտային միջոցների բացակայություն, ֆինանսական միջոցների բացակայություն, ոչ ճիշտ պլանավորում	երթուղիների պակաս, բնակչության դժգոհության աճ, անբարեկարգ ճանապարհներ, երթևեկության դժվարացում, մարդկանց հոսքի պակասում
Համայնքում շրջակա միջավայրի Պահպանություն	Պետական աջակցության պակաս, տեղեկատվության ոչ լիարժեքություն, խնդրի կարևորության չգիտակցում անտարբերություն, համալիր ծրագրերի բացակայություն,	շրջակա միջավայրի նկատմամբ անտարբեր վիճակ, համապատասխան ծրագրերի բացակայություն

	համապատասխան կառույցների միջև համագործակցության բացակայություն	
Զբոսաշրջության զարգացման խթանում	Պետական աջակցության պակաս ենթակառուցվածքների պակաս, մոտիվացիայի պակաս, ոչ նպատակային ծրագրեր, ժամանցի վայրերի բացակայություն, ցուցանակների և տեղեկատվական վահանակների բացակայություն, ոլորտային կառույցների միջև ոչ արդյունավետ համագործակցություն, ոչ ճիշտ պլանավորում, տեղեկատվական աշխատանքների ոչ լիարժեք կազմակերպում, տուրիստական ծառայությունների պակաս, համապատասխան կադրերի բացակայություն, հյուրընկալության ոլորտի մասին հավաստի և ամբողջական տեղեկատվության պակաս	համայնքի գերակա ուղղություն հռչակված զբոսաշրջային ոլորտում հիմնախնդիրների կուտակում, մասնակի, ոչ լիարժեք ծրագրերի իրականացում, զբոսաշրջիկների թվի աճի դանդաղ տեմպեր, ոլորտային ծրագրերի ոչ ամբողջական մշակում, խնդրի կարևորության չգիտակցում, համայնքի տնտեսության աճի դանդաղում
Համայնքի երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի և միջոցառումների կազմակերպում	Պետական քաղաքականության կիրառման և աջակցության բացակայություն նախաձեռնությունների պակաս, համապատասխան կառույցների աշխատանքի ոչ արդյունավետություն, համայնքային բյուջեում խնդրի վերաբերյալ ֆինանսական միջոցների առկայության բացակայություն	երիտասարդների հոսք դեպի մայրաքաղաք, մասնակի խնդիրների լուծում, անտարբերություն, հարմարվելու միտում, աշխատատեղերի բացակայություն, նորարական գաղափարների պակաս
Համայնքում ծնելիության և բազմազավակության խթանում	սոցիալական առկա վիճակ, բնակարանային պայմաններ, արտագաղթ, ապագայի նկատմամբ անվստահություն, խրախուսող և	բնակչության թվի նվազում, բնակչության «ծերացում» մանկապարտեզների, դպրոցների թերբեռնվածություն

	նպատակային ծրագրերի բացակայություն	
Բնակչության առողջության պահպանման և բարելավման ծրագրերի իրականացում, արդյունավետ և մատչելի բժշկական սպասարկման պայմանների ստեղծում	Առողջության պահպանման նկատմամբ անլուրջ վերաբերմունք բնակիչների կողմից, համակարգային խնդիրների բաց, բնակչության մտածելակերպ, կանխարգելող ծրագրերի ձևական բնույթ, անվստահություն ոլորտի նկատմամբ, առողջ ապրելակերպ քարոզող ծրագրերի սակավություն, ժամանակակից սարքավորումների անհասանելիություն, ԲՄԿ-ների շենքային պայմանների վատ վիճակ	հիվանդությունների ուշ հայտնաբերում, հետազոտությունների պակաս, հիվանդությունների թվի աճ կյանքի միջին տևողության կրճատում
Բարեգործության խթանում՝ համայնքում մշակութային, կրթական գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալական և այլ հաստատությունների հիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև դրանց ֆինանսական անկախության ապահովման նպատակով	վստահության պակաս, իրազեկման պակաս, ուղղորդման բացակայություն, համայնքային առաջնահերթությունները ներկայացնելու խնդիր, բարեգործական կառույցների հետ անարդյունավետ աշխատանք	բարեգործական ծրագրերի պակաս, արտաքին կապերի բացակայություն, ոչ նպատակային ներդրումներ
Մարդկային ռեսուրսների կառավարում	կադրային ոչ ճիշտ քաղաքականություն, ոչ արժանապատիվ աշխատավարձեր, աշխատատեղերի սակավություն, վերապատրաստման դասընթացների անարդյունավետություն, ոլորտի գործիքակազմին չտիրապետում, խրախուսման մեխանիզմների ոչ լիարժեքություն կամ չկիրառում	գործունեության անարդյունավետություն, կադրերի ոչ ճիշտ ընտրություն, անբավարար արդյունքներ, մոտիվացիայի պակաս, կադրային արտագաղթ համայնքից, պատասխանատվության պակաս, սրտացավության պակաս

Հոգևոր կյանքի ակտիվացում	Հոգևորականների պակաս, գործող եկեղեցիների պակաս, բնակչության շրջանում քրիստոնեական գիտելիքների խիստ անբավարար վիճակ	Եկեղեցիներ և պատարագների մասնակցության բացակայություն, չմկրտված և եկեղեցական տոների խորհուրդը չգիտակցող քաղաքացիներ, հոգևոր կյանքի կարևորությունը չգիտակցող քաղաքացիներ

2.7. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈՒԹՀՍ) վերլուծություն

Ճամբարակ քաղաք

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր

• Անտառամերձ գոտու, մաքուր օդի և հրաշալի բնության առկայություն • Ազատ մրցակցություն • Գազաֆիկացված համայնք • Համերաշխ և հյուրասեր բնակչություն • Բնակչության վստահությունը Տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ • Մատչելի աշխատուժի առկայություն • Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի առկայություն • Բնական ջրերի առկայություն • Որպես սահմանամերձ քաղաք հարկային արտոնություններ • Բնակլիմայական բարենպաստ պայմաններ • Արտադրական ազատ տարածքների առկայություն	• Սահմանամերձ քաղաք • Արտագնա աշխատանք • Գործազրկության բարձր մակարդակ • Սոցիալապես անապահով ընտանիքների բարձր տոկոս • Բնակչության արտագաղթ • Ենթակառուցվածքների պակաս • Երիտասարդության աշխատանքի և ժամանցային վայրերի բացակայություն • Բարձրորակ մասնագետների բացակայություն • Աշխատավարձի ցածր դրույքաչափեր • Արդյունաբերական ձեռնարկությունների բացակայություն • Արտադրական ձեռնարկությունների փոքր թիվ • Միջհամայնքային և ներհամայնքային տրանսպորտի գրեթե բացակայություն • Վթարային շենքերի առկայություն • Սեյսմիկ վտանգի և սողանքի առկայություն
Հնարավորություններ	Սպառնալիքներ
• Համագործակցության շրջանակների ընդլայնում • Կառավարության աջակցման ծրագրեր (ներառյալ՝ պետական բյուջեից տրվող դոտացիաներ և սուբվենցիաներ) • Մասնավոր սեկտորի և բարերարների կողմից ներդրումային ծրագրերի իրականացում • Տնտեսական կյանքի աշխուժացում • Աշխատուժի առկայություն • Կառավարության տրամադրվածությունը համայնքի զարգացման նկատմամբ • Ներդրողների հոսք • Տուրիզմի զարգացում (էկոտուրիզմի զարգացման հնարավորություններ) • ՓՄՁ-ների հնարավորությունների ընդլայնում • Նոր աշխատատեղերի ստեղծում • Աղբի վերամշակման ծրագիր • Էներգոարդյունավետ տեխնոլոգիաների կիրառում • Միջազգային համագործակցություն	• Պատերազմի վտանգ • Գործազրկության մակարդակի աճ • Հարկային պարտավորությունների կատարման վատ վիճակ • Բնակֆոնդի վիճակի վատթարացում • Սողանքային երևույթներ • Անկանխատեսելի սահմանային և քաղաքական փոփոխություններ • Աշխատատեղերի անընդհատ կրճատում • Եկամուտների անկայունություն • Բնակչության արտահոսք • Աղբի վերամշակման բացակայություն • Ձմռանը տրանսպորտային խնդիր

Վահան վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
• Երիտասարդները շատ են • Զարգացած անասնապահություն • Բերրի հողեր • Սահմանամերձ լինելով օգտվում է շատ ծրագրերից • Սահմանամերձ գոտիների համար բնակարաշինության ծրագիրը • Բարձրագույն կրթություն ունեցողները շատ են	• Սահմանին մոտ լինելը • Բնակչության արտահոսքը • Միջհամայնքային և ներհամայնքային տրանսպորտի բացակայությունը • Աշխատատեղերի բացակայությունը • Հիասթափություն • Ջրի խնդիր, որը շուտով կլուծվի • Համայնքի աղտոտվածությունը, հանրային վայրերը կեղտոտ են • Միասնականության պակաս • Նախաձեռնողականության պակաս • Մանկապարտեզի ցանկապատի խնդիր • Ոռոգման համակարգերի բացակայություն
Հնարավորություններ	**Սպառնալիքներ**
• Կաթի և մսամթերի վերամշակում • Բրդի վերամշակում • Վարելահողերի առկայություն • Բարերարներ, որ կարող են աջակցել բնակավայրին որպես սահմանամերձ	• Պատերազմի վտանգը • Բնական երևույթները

Թթուջուր վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
• Բնակավայրը գտնվում է հանրապետական նշանակության Հ30 ճանապարհի վրա • Բնակլիմայական պայմանները բարենպաստ են	• Աշխատունակ տարիքի բնակչության պակաս • Ոռոգման համակարգի բացակայություն • Գյուղ.արտադրանքի իրացման հետ կապված դժվարություններ • Միջհամայնքային և ներհամայնքային տրանսպորտի բացակայությունը
Հնարավորություններ	**Սպառնալիքներ**
• Գյուղական տուրիզմի զարգացում • Անասնապահության զարգացում • Մեղվաբուծության զարգացում	• Սահմանամերձ գոտում գտնվելը • Սողանքավտանգ գոտու առկայություն

Գեղիկ վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
• Աշխատուժի առկայություն • Հողային բավարար ռեսուրսներ • Անմշակ վարելահողերի բացակայություն • Համայնքի ամբողջական գազաֆիկացում • Համայնքի ամբողջական էլեկտրաֆիկացում • Համայնքում հեռախոսակապի առկայություն • Խմելու բարձրորոկ ջրի պաշարների առկայություն • Օգտակար հանածոների առկայություն • Կոյուղագծի առկայություն	• Գյուղտեխնիկայի պակաս • Սպառման շուկայի հեռավորություն • Կենտրոնացված աղբահանության չիրականացում • Զբոսաշրջության, առողջարանական տարածքների բացակայություն • Ծնելիության անկում • Հողերի էրոզացում • Աշխատատեղի ստեղծում • Արտագաղթ • Աշատատեղի բացակայություն • Միջհամայնքային և ներհամայնքային տրանսպորտի բացակայությունը
Հնարավորություններ	**Սպառնալիքներ**
• Անասնապահության, դաշտավարության զարգացման հեռանկար • Փոքր և միջին բիզնեսի զարգացում • Գյուղմթերքների և հումքի գների բարձրացում • Աշխատատեղերի ստեղծում պետության աջակցությամբ • Էկո և գյուղական տուրիզմի զարգացման հնարավորություն	• Բնական աղետներ • Անասունների վարակիչ հիվանդությունների տարածում • Գյուղ.մթերքների գների անկում • Վառելիքի,հանքային պարարտանյութերի գների բարձրացում • Ծերացող համայնք • Պատերազմ

Մարտունի վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր

• Հայրենասիրություն • Համախմբվածություն • Նախաձեռնողականություն • Հարգանք մեծերի նկատմամբ • Նորարար ծրագրերի առկայություն	• Ենթակառուցվածքների խնդիր • Կոյուղահեռացման ընդհանուր համակարգի բացակայություն • Խմելու ջրի ջրամբարները մաշված վիճակում են • Բարդ ռելիեֆ • Աշխատետեղերի սակավություն • Գյուղը ծերանում է • Երիտասարդները լքում են համայնքը • Միջհամայնքային և ներհամայնքային տրնասպորտի բացակայություն • Մշակույթի շենքի տանիքի անբարվոք վիճակ • Գյուղի հացատունը փոքր է • Գյուղի ներհամայնքային ճանապարհների անբարվոք վիճակ
Հնարավորություններ	Սպառնալիքներ
• Կաթի և մսամթերի վերամշակում • Բրդի վերամշակում • Տուրիզմի զարգացում • Վարելահողերի առկայություն	• Պատերազմի վտանգը • Բնական երևույթները • Սողանքավտանգ գոտիների առկայություն

Այգուտ վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
• Բնական ռեսուրսներ/անտառ, լճեր, գյուղ նշ. հողեր/	• Ոռոգման ցանցի բացակայություն • Ակտիվ սողանքներ • Գործազրկության բարձր մակարդակ • Միջհամայնքային և ներհամայնքային տրանսպորտի բացակայությունը
• Հնարավորություններ	Սպառնալիքներ

• Անասնապահություն • Գյուղատնտեսություն • Մեղվաբուծություն • Տուրիզմ	• Ակտիվ սողանքներ • Բնական Աղետներ • Բնակչության արտահոսք • Բնակչության ծերացում

Դպրաբակ վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
• Անտառային գոտի • Ասֆալտապատ ճանապարհով կապված մարզի և Երևանի հետ • Ծովի մակարդակից 1200-2500մետր բարձրություն • Հեռագնա արոտներ	• Բնակիչների կողմից սեփական արտադրանքը վաճառելու հմտությունների պակաս • Արտադրական կետերի բացակայություն • Ոռոգման համակարգի բացակայություն • Միջհամայնքային և ներհամայնքային տրանսպորտի բացակայություն
• Հնարավորություններ	• Սպառնալիքներ
• Անասնապահության /խոշոր և մանր եղջերավոր/ զարգացում • Մեղվաբուծության զարգացում • Փայտամշակում / հուշանվերների արդադրանք/ • Վայրի հավաքի /դեղաբույսեր / կազմակերպում	• Գետիկ գետի հեղեղում • Երաշտ, սակավ տեղումներ • Սողանքային գոտի

Ձորավանք վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր

• Անտառային գոտի, • Ասֆալտապատ ճանապարհով կապված մարզի և Երևանի հետ	• Արտադրական կետերի բացակայություն • Խմելու ջրի անբավարարություն • Ոռոգման ջրի բացակայություն • Գյուղամիջյան ճանապարհների անբարեկարգ վիճակ • Միջհամայնքային/ներհամայնքային տրանսպորտի բացակայություն
Հնարավորություններ	Սպառնալիքներ
• Անասնապահություն • Փայտամշակում	• Սողանքներ • Երաշտ, տեղումների սակավություն • Գետիկ գետի հեղեղում

Կալավան վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր

• Մարդկային ներուժի առկայություն, պատրաստակամայություն • Անհրաժեշտության դեպքում օգնել միմյանց • Բնակչության համախմբվածությունը • Համայնքում բուժկետի առկայություն • Բարենպաստ բնակլիմայական պայմաններ • Գեղեցիկ բնաշխարհ, անտառապատ տարածքներ • Տուրիզմի զարգացման հեռանկար. այդ ուղղությամբ ձեռնարկվող փաստացի քայլեր • Տեղեկատվական աղբյուրների առկայություն • Խմելու և ոռոգման ջրերի պաշարների առկայություն, մինչև համայնք մտնող ջրագծերի բարվոք վիճակ • Համայնքի ղեկավարության պատրաստակամությունը աղետների դեպքում հնարավորությունների չափով օգնել մարդկանց • Հիմնական դպրոցի առկայություն • Բնակավայրը էլեկտրաֆիկացված է • Գործող 10 հյուրատուն • Տարեցտարի ավելացող զբոսաշրջիկների թիվ • Լիցենզավորված օրգանական մեղրի արտադրություն • Kalawine գինու արտադրություն	• Միջհամայնքային ավտոճանապարհների դժվարանցանելիություն • Ներհամայնքային ջրագծերի ոչ բարվոք վիճակ • Կոյուղու բացակայություն • Ոռոգման համակարգի բացակայություն • Բնակչության ազդարարման համար տեղադրված էլ.շչակի անսարք վիճակ • Անվտանգության տեսանկյունից համայնքի բնակելի տների և հասարակական շինությունների խոցելիություն • Ներհամայնքային ճանապարհների անմխիթար վիճակ • Կենտրոնացված աղբահանություն չի կատարվում • Աշխատատեղերի սակավություն և առկա աշխատատեղերի ցածր վարձատրություն • Վաղ ազդարարման համակարգի բացակայությունը • Բժշկական սպասարկմաբն անբավարարություն • Գյուղատնտեսական հողերի մշակման համար մասնագիտացված տեխնիկաների բացակայություն • Սոցիալապես անապահով խավի առկայություն • Արտակարգ իրավիճակներում գործելակերպի կանոնների, առաջին օգնության ցուցաբերման վերաբերյալ գիտելիքների ցածր մակարդակ • Հակակարկտային կայանների բացակայություն • Ինժիներական տեխնիկաների բացակայություն • Ապաստարանների բացակայություն • Մանկավարժների, մասնագետների բացակայություն • Միջհամայնքային և ներհամայնքային տրանսպորտի բացակայություն
Հնարավորություններ	Սպառնալիքներ

• Անասնապահության խթանում • Անտառների, հնագիտական բազմաթիվ խաչքարերի, դամբարանադաշտերի առկայություն • Տուրիզմի զարգացման լավ նախադրյալներ • Օրգանական մեղրի արտադրության ընդլայնում	• 7-8 բալ սեյսմիկ ազդեցության գոտում գտնվելը • Համայնքի բնակֆոնդը հիմնականում 67 միհարկանի առանձնատներից կազմված լինելը, որոնց 78 % կառուցվել են մինչև 1970թ.՝ փայտով և հողակավային շաղախով, թեք լանջերի վրա առանց սեսմակայունության նորմերի պահպանման • Դպրոցի, գյուղապետարանի շենքերի անբավարար, հնամաշ վիճակ • Որպես երկրորդային խոցման ազդեցություն սողանքների ակտիվացման վտանգ

Անտառամեջ վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
• Հարուստ բնություն • Տուրիզմի զարգացման լավ նախադրյալներ	• Միջհամայնքային և ներհամայնքային տրանսպորտի բացակայություն
Հնարավորություններ	**Սպառնալիքներ**
• Գեղատեսիլ բնությունը • Կուսական անտառները	• Պատերազմ • Աշխարհաքաղաքական անկայուն իրավիճակ

Ծափաթաղ վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
• Այգեգործությունը • Տուրիզմը, Թուֆենկյանի շնորհիվ նաև, բնակիչներից մեկը փայտից կենդանիներ է պատրաստում և այգում նաև տուրիզմի վայր է ծառայում: • Սևանին մոտ գտնվելը • Մեղվաբուծությունը • Բնություն, բարենպաստ կլիմա, մշակաբույսերրի առումով, շատ բաներ են աճում որ տարածաշրջանում չկա, • Գիհիների առկայությունը • Հակակարկտային կայանների առկայությունը • Համայնքի ճանաչված լինելը ի շնորհիվ Թուֆենկյանի:	• Բնակիչների կողմից պասիվություն • Հանրային լողափի համար ափ չկա • Ափի աղտոտվածությունը • Գազաֆիկացված չլինելը • Խմելու ջրի խնդիր, տնտեսական նպատակներով օգտագործվող ջուր կա, բայց խմելու ջուր ունի մոտ 40 տոկոսը • Միջ և ներհամայնքային տրանսպորտի բացակայությունը • Էլեկտրաէներգիայի վատ սպասարկումը • 30+ տարիքի տղաների ընտանիք չկազմելը • Որակավորված մասնագետների բացակայություն • Հոգևոր և մշակութային կյանքի բացակայություն • Ջրագծի բացակայությունը
Հնարավորություններ	**Սպառնալիքներ**
• Հանրային լողափի ստեղծում • Գիհիների օգտագործումը, որը կարմիր գրքում է գրանցված, բուժական հատկություններ ունի • Ոչխարաբուծությունը • Բրդի վերամշակումը • Մրգի մթերման, սառնարանների կառուցում, կազմակերպում • Չիչխանի վերամշակում, վաճառում • Հանդիպումներ քահանայի հետ • Մենտալիտետի փոփոխություն	• Երկաթգիծը, որով անցնող տրանսպորտի հետևանքով անասուններ են սատկում • 500 հա հող շատ ցածր վարձավճար են տալիս (մոտ 2000 դրամ): • Հողերը ռելսերի պատճառով չեն մշակվում • Սահմանին մոտ լինելը, ուղիղ գծով 4կմ 100մ են հեռու • Աղանդների առկայությունը • Երաշտի պատճառով ջրի խնդիր • Նպաստներ. ծուլացնում են մարդկանց

Ջիլ վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
• Սևանա լճին մոտ գտնվելը • Երիտասարդները շատ են • Գյուղատնտեսությունը • Անասնապահությունը • Աշխատասիրությունը • Հյուրասեր լինելը	• Սահմանին մոտ լինելը • Խմբակների բացակայությունը • Դեղատան բացակայությունը • Արտադրանքի իրացման խնդիր, • Արտադրամասներ չլինելը • Աշխատատեղերի բացակայություն • Օպտիմիզմի բացակայությունը • Ճանապարհների բարվոք չլինելը • Միջ և ներհամայնքային տրանսպորտի բացակայությունը • Բանկ, բանկոմատների բացակայությունը • Ոռոգման խնդիր
Հնարավորություններ	**Սպառնալիքներ**
• Սառնարանային տնտեսությունների ստեղծում • Քարի հանքի արտադրանքի օգտագործումն ու վաճառումը • Անմշակ հողերի խնդրի լուծումը • Սևանա լճի առկայությունը որպես ոռոգման և տուրիզմի զարգացման բաղադրիչ • Դահուկասպորտը կամ զիփլայնը կարելի է ներդնել: • Կառուցվեն նոր տներ և ամառանոցներ: • Կարի արտադրամասի ստեղծում	• Պատերազմի վտանգը • Բնական երևույթները • Մոտ 50 տղամարդ ամուսնացած չեն, երեխաներ քիչ են ծնվում

Արտանիշ վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
• Ցեմենտի գործարանը, որը շատ աշխատատեղ է ապահովում • Կա զորամաս, աշխատանքի հնարավորությունը • Սևանի ափին մոտ գտնվելը ձկնորսությամբ են օգտվում • սեզոնային աշխատանքներ են անում • Բնական մշակաբույսերի աճեցնելու հնարավորությունը • Գազաֆիկացված է • Կա գորգի լվացման կետ	• Բնակավայրը սահմանամերձի կարգավիճակ չունի, բայց սահմանին մոտ է շատ. չեն օգտվում արտոնություններից, օրինակ ուսման վարձի հետ կապված և այլն • Բանկոմատ չկա բնակավայրում • Միջհամայնքային, ներհամայնքային տրանսպորտ չկա • Երեխաների, երիտասարդների համար ժամանցի վայրեր չկա, խմբակներ չկան,միայն ռոբոտաշինությունն է դպրոցում, երիտասարդները պայմանագրային զինծառայող են աշխատում, անասնապահությամբ են զբաղվում, արտագնա աշխատանքի են գնում:
Հնարավորություններ	**Սպառնալիքներ**
• Հյուրատներ կառուցելու հնարավորություն • Կարի արտադրամաս, մարդիկ կան, որ տանը հագուստ են կարում և վաճառում են (մոտ 5 հոգի) • Գեղեցիկ բնությունը	• Սահմանին մոտ լինելը

Շողակաթ վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
• Սևանի ափին շատ մոտ լինելը • Զարգացած զբոսաշրջությունը • Աշխատատեղերի առկայությունը • Փողոցները ասֆալտապատված են • Մանկապարտեզում արևային կայան կա, ջեռուցման հարցը լուծվել է: • Խելացի ռոգման համակարգի կառուցումը	• Վստահության պակասը, թերահավատությունը • Հոգատար վերաբերմունքի պակասը բնակավայրի նկատմամբ (աղբամաններ չկա, որի պատճառով աղբը թափում են փողոցներում) • Ափի աղտոտվածությունը

Հնարավորություններ	Սպառնալիքներ
• Ինքնազարգացումը	• Պատերազմը • Երկրաշարժը • Կարկուտը

Դրախտիկ վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
• Անասնապահությունը • Սևանի ափին մոտ լինելը • Եղանակային բարենպաստ պայմանները	• Գազաֆիկացված չէ • Ճանապարհները բարվոք չեն • Դեղատուն չկա • Երեխաների համար ժամանցի վայրեր չկա • Տրանսպորտի խնդիր • Բնակչությունը ծուլանում է, կա մոտիվացիայի խնդիր:
Հնարավորություններ	**Սպառնալիքներ**
• Զբոսաշրջության զարգացման պոտենցիալը, • Ջերմոցային արտադրության ստեղծումը, • Խելացի անասնագոմերի և այլ ծրագրերի ներդրումը (նպաստառուների համար կան նման ծրագրեր)	• Պատերազմը • Կարկուտը

Աղբերք վարչական բնակավայր

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր

• Բնակավայրն ունի ջուր • Լուսավորության խնդիրը լուծվում է, 4-5 կմ արդեն արված է իսկ 1կմ-ը նախատեսվում է այս տարի անել: • Անասնապահության համար նպաստավոր պայմաններ	• Անասնապահությունը եկամտաբեր չէ, արտադրանքի գինը շատ ցածր է և չի վաճառվում: • Միջհամայնքային ճանապարհները վատ վիճակում են: • Շատ ընտանիքներ մոտավոր 20-30 ընտանիք դուրս են եկել գյուղից այլ վայրում բնակություն հաստատելու նպատակով • Երիտասարդները չեն վերադառնում գյուղ: • Բնակչության մեջ կա գյուղը լքելու հոգեբանությունը
Հնարավորություններ	Սպառնալիքներ
• Օգտագործել հողային ռեսուրսները, և կզարգանա հողագործությունը • Ճանապարհների բարվոք լինելու դեպքում կարելի է զարգացնել տուրիզմը • Ծառերը շատ քիչ են, ծառատունկ անելու անհրաժեշտություն կա:	• Պատերազմը • Ուժեղ քամիները • Կարկուտը • Երկրաշարժերը

3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում

3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական

Համայնքի առաքելությունն է ապահովել առողջ և անվտանգ շրջակա միջավայր, որակյալ ծառայություններ մատուցել համայնքի բնակչությանը, ապահովել համայնքի բնականոն զարգացումը, համայնքը դարձնել բարեկեցիկ և մրցունակ ներդրումների համար:

Համայնքի ռազմավարական նպատակն է՝ բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանների հետևողականորեն բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով՝ բիզնեսի խթանում, տուրիզմի զարգացում և այլն, ապահովել համայնքի կայուն զարգացումը:

Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշները

Տրամաբանական մոդելի բաղադրիչ	2023	2024	2025	2026	2027
1.Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)	20%	19%	18%	17%	16%
2.Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ՝ արտահայտված տոկոսով	3%	3.5%	4%	4.5%	5%

3.Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ,արտահայտված տոկոսով	0.5%	0.55 %	0.7%	0.9%	1%
4.Համայնքում անասնապահության զարգացում և անասնապահական մթերքների արտադրության ծավալների աստիճանական մեծացում՝ անասնագլխաքանակի տարեցտարի ավելացման և անհրաշեշտ քանակությամբ անասնակերի ապահովման միջոցով	1.5%	1.7%	2%	2.3%	2.5%
5.Համայնքում կաթի, մսի հանձման և վերամշակման արտադրամասի ստեղծում և գործարկում	1%	1.5%	1.7%	2%	2.5%

3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ

1. Ճամբարակ համայնքի տարածքային համաչափ, կայուն զարգացումը և պլանավորումը
2. Համայնքի բնակչության կենսական կարիքների ապահովումը
3. Համայնքային տնտեսության բոլոր ոլորտների՝ ժամանակի պահանջներին համահունչ զարգացման ապահովումը
4. Բարեկարգ և հարմարավետ միջավայրի ապահովումը՝ ինչպես համայնքի բնակիչների այնպես էլ զբոսաշրջիկների համար
5. Հանգստի գոտիների ստեղծումը կանաչ տարածքների պահպանումն ու ավելացումը, շենքերի և բակային տարածքների բարեկարգումը
6. Բնակչության մատուցվող ծառայությունների պարզեցումը և որակի էական բարելավումը էլեկտրոնային կառավարման համակարգի կատարելագործումը

7. Առաջիկա հինգ տարիների ընտացքում զարգացնել տուրիզմը և դառնալ պատասխանատու զբոսաշրջության գրավիչ ուղղություն
8. Առողջ ապրելակերպի խրախուսումը՝ այդ նպատակով նպաստավոր պայմանների ստեղծում, գործարարության և ներդրումների համար բարենպաստ միջավայրի ապահովումը

1. Բազմավեկտոր գյուղատնտեսության զարգացում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Գործարար միջավայրի բարելավում և ձեռնարկատիրության խթանում, Գյուղական բնակավայրեր ընդգրկող համայնքում գյուղատնտեսության զարգացման խթանում
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Ցորենի և գարու արտադրության ծավալների աճ բնակավայրերում: • Գյուղատնտեսների շրջանում ցորենի և գարու աճեցման բնագավառում անվճար խորհրդատվության տրամադրում, • Գյուղատնտեսներին ցորենի և գարու սերմերի տրամադրում, • Ցորենի և գարու աճեցման խրախուսում: Բնակավայրերում կարտոֆիլի և սխտորի արտադրության ծավալների ընդլայնում: • Կարտոֆիլի և սխտորի աճեցման ծավալների մեծացման համար ոռոգելի ցանքատարածությունների հատկացում, • Կարտոֆիլի և սխտորի աճեցման համար անհրաժեշտ սերեմերի տրամադրում: • Գյուղացիների շրջանում սխտորի աճեցման վերաբերյալ անվճար խորհդրատվության տրամադրում, • Բնակչության շրջանում պտղատու այգեգործության խրախուսում, • Պտղատու տնկիների տրամադրում, • Ծառերի կպչողականությունն ապահովելու համար անհրաժեշտ պարագաների տրամադրում:
Չափման	• Բերքատվության չափը,

ցուցանիշ(ներ)	• Գյուղատնտեսության ոլորտում ձեռնարկատիրությամբ զբաղվող սուբյեկտների թիվը, • Գյուղատնտեսությամբ զբաղվող բնակիչների եկամուտների չափը, • Մշակվող գյուղատնտեսական նշանակության հողերի հարաբերությունը ընդհանուր գյուղատնտեսական նշանակության հողերին:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Բերքատվության և գյուղատնտեսական ապրանքների սպառման տարեկան աճ առնվազն 10%-ով, • Գյուղատնտեսությամբ զբաղվող բնակիչների եկամուտների տարեկան աճ առնվազն 10%-ով, • Մշակվող գյուղատնտեսական նշանակության հողերի մասնաբաժնի աճ առնվազն տարեկան 10%-ով:

2. Համայնքի բնակավայրերում նախակրթական և ուսուցման իրականացում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Նախադպրոցական և արտադպրոցական դաստիարակություն
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Նախադպրոցական կրթության տրամադրում համայնքի բոլոր բնակավայրերի երեխաների համար: • Բոլոր բնակավայրերի երեխաները ունեն հնարավորություն հաճախելու նախադպրոցական կրթական հաստատություն • Բոլոր նախադպրոցական հաստատություններում անհրաժեշտ գույքի առկայություն: • Գույք ձեռք բերելու համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների հայթայթում, • Պոտենցիալ բարերարների հետ բանակցությունների վարում: Ջեռուցվող նախակրթական հաստատություններ: Բարելավված ճաշացանկ բոլոր նախակրթական հաստատությունների համար: • Ճաշացանկի բարելավման համար խորհրդատվությունների անցկացում համապատասխան մասնագետների հետ:
Չափման ցուցանիշ(ներ)	• Նախադպրոցական հաստատություններում ընդգրկված երեխաների թվաքանակի հարաբերությունը համայնքի նախադպրոցական տարիքի երեխաների ընդհանուր թվին • Ծնողների բավարարվածությունը նախադպրոցական կրթությունից
Թիրախային	• Նախադպրոցական հաստատություններում ընդգրված

արժեք(ներ)	երեխաների չափաբաժնի ավելացում առնվազն մինչև 80% մինչև 2028թ.-ի ավարտը: • Ծնողների բավարարվածության բարձր մակարդակ (ընդհանուր առմամբ «լավ» կամ «շատ լավ» գնահատականի գերակշռում),

3. Համայնքի համար տրանսպորտային համակարգի ստեղծում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքի կազմակերպում, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանություն և շահագործում
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Շաբաթական երեք անգամ երթևեկության իրականացում համայնքի բնակավայրերից դեպի Ճամբարակ, մեկ օր Երևան և հակառակ ուղղությամբ: • Մարդատար տրանսպորտային միջոցի ձեռքբերում, • Անհրաժեշտ ճանապարհային նշանների և կանգառների առկայություն, • Բնակավայրերից յուրաքնչյուրում առնվազն մեկ կանգառի կառուցում,
Չափման ցուցանիշ(ներ)	• Համայնքի բնակիչների բավարարվածությունը համայնքը սպասարկող հասարակական տրանսպորտի աշխատանքներից, • Առկա ճանապարհային նշանների թվի հարաբերությունն անհրաժեշտ ճանապարհային նշանների թվին, • Առկա կանգառների թվի հարաբերությունն անհրաժեշտ կանգառների թվին:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Բնակիչների բավարարվածության բարձր մակարդակ (ընդհանուր առմամբ «լավ» կամ «շատ լավ» գնահատականի գերակշռում), • Բոլոր անհրաժեշտ ճանապարհային նշանների կառուցում և վերանորոգում, • Բոլոր անհրաժեշտ կանգառների կառուցում:

4. Համայնքի բնակավայրերի կառուցապատում, բարեկարգում, կանաչապատում, սանիտարական մաքրում, աղբահանության իրականացում և գերեզմանատներին առնչվող խնդիրների կարգավորում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Համայնքի բնակավայրերի կառուցապատումը, բարեկարգումը և կանաչապատումը, համայնքի աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը, կոմունալ տնտեսության աշխատանքների ապահովումը, համայնքային գերեզմանատների պահպանումը և գործունեության ապավովումը

Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Համայնքի բոլոր բնակավայրերի համար հատակագծի առկայություն, • Համապատասխան մասնագետների հետ դաշտային վերլուծությունների իրականացում, • Համայնքի բնակավայրերի տարբեր հատվածների կարգավիճակների և սահմանների հստակեցում, • Հատակագծերի կազմում: • խորհրդակցությունների անցկացում համապատասխան մասնագետների մասնակցությամբ, • Քաղաքաշինության ժամկետների, պարտադիր դրույթների և տուգանքների չափերի սահմանում, • Խիստ վերահսկողության մեխանիզմների ստեղծում, • Պարբերաբար ստուգումների իրականացում Բարեկարգված կանաչապատ հասարակական վայրերի չափաբաժնի աճ համայնքի բնակավայրերում: • Համայնքի կանաչապատ հասարակական վայրերը աղբից մաքրում, • Համայնքի կողմից կազմակերպված շաբաթօրյակների ընթացքում կանաչապատ հասարակական վայրերի բարակագրում, • Ծառատունկերի իրականացում • Հասարակական վայրերի պահպանման մասին ցուցանակների տեղադրում: Առնվազն շաբաթական մեկ անգամ աղբահանության իրականացում համայնքի բոլոր բնակավայրերում: • Աղբատար մեքենայի և աղբամանների ձեռքբերում, • Համայնքի բնակիչներին աղբահանության գրաֆիկի մասին տեղեկատվության տրամադրում: Համայնքի բնակավայրերում առկա աղբի չափաբաժնի նվազում: • Համայնքի բնակավայրերը աղբից մաքրելու համար ֆինանսական միջոցների հայթայթում, • Լայնածավալ աղբահանության իրականացում, • Աղբի տեղափոխության վերաբերյալ պայմանագրի կնքում: Գերեզմանատների ցանկապատում համաձայն հատակագծի և կանոնադրության իրականացում: • Խիստ վերահսկողության մեխանիզմների ստեղծում, • Պարբերաբար ստուգումների իրականացում:
Չափման ցուցանիշ(ներ)	• Համայնքի գլխավոր հատակագծի առկայություն, • Համայնքում գլխավոր հատակագծին համապատասխան տրված շինարարական թույլտվությունների թվի հարաբերությունը տրված շինարարական թույլտվությունների ընդհանուր թվին՝ արտահայտված տոկոսով, • Համայնքում քաղաքաշինության կանոնադրության առկայություն, • Համայնքի հասարակական վայրերի բարեկարգված

	կանաչապատ տարածքների չափի հարաբերությունը ընդհանուր կանաչապատ հասարակական վայրերի չափին աճ՝ արտահայտված տոկոսով, • Բնակիչների բավարարվածության մակարդակը իրականացվող աղբահանությունից, • Համայնքի բնակավայրերում առկա աղբի չափաբաժինը, • Գերեզմանատների համապատասխանությունը հատակագծին:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Բնակիչների բավարարվածության բարձր մակարդակ համայնքի բոլոր բնակավայրերում իրականացվող աղբահանությունից (ընդհանուր առմամբ «լավ» կամ «շատ լավ» գնահատականի գերակշռում), • Մինչև 2028թ.-ը համայնքի բնակավայրերում առկա աղբի առնվազն 70%-ի դուրսբերում • Բարեկարգված կանաչապատ հասարակակակն վայրերի չափաբաժնի աճ առնվազն 30%-ով մինչև 2028թ.-ը համայնքի բնակավայրերից յուրաքանչյուրում:

5. Զբոսաշրջության խթանում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Զբոսաշրջային հեռանկարներ ունեցող բնակավայրերում զբոսաշրջության զարգացման խթանում
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Համայնքի պատմամշակութային վայրերի մասին մանրամասն տեղեկության առկայություն համացանցում: • Նշված վայրերի մասին տեղեկատվության հավաքագրում, • Հավաքված տեղեկության տեղադրում համապատասխան կայքերում • Սոցիալական հարթակներում տեղեկատվական էջերի ստեղծում • Համապատասխան հյուրանոցների և զբոսաշրջային գործակալությունների հետ պայմանագրերի կնքում: • Պատմամշակութային վայրերի ավելի բարեկարգված վիճակ Զբոսաշրջությունից եկամուտ ստացող տնտեսությունների թվի աճ: • Պատմամշակութային վայրերի մոտ տեղեկատվական ցուցանակների տեղադրում, • Հանրային լողափերի բարեկարգում:
Չափման ցուցանիշ(ներ)	• Համայնք այցելած զբոսաշրջիկների թվաքանակի աճ նախորդ տարվա համեմատությամբ, • Զբոսաշրջային եկամուտ ստացող տնային

	տնտեսությունների աճ նախորդ տարվա համեմատությամբ:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Զբոսաշրջիկների թվաքանակի տարեկան առնվազն 10% աճ, • Մինչև 2028թ-ն առնվազն 5 զբոսաշրջային եկամուտ ստացող տնտեսությունների հիմնում:

6. Անասնապահության ոլորտում բարեփոխումների իրականացում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Գյուղական բնակավայրեր ընդգրկող համայնքում գյուղատնտեսության զարգացման խթանում
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Համայնքի արոտների գերարածեցման ծավալների նվազում: • Համայնքի վարչական տարածքում կենդանիների համակարգված շարժի ապահովում: Բնակավայրերին հարակից արոտներում անհրաժեշտ խմոցների առկայություն: • Խմոցների կառուցման համար անհրաժեշտ չափումների կատարում, • Շինարարական աշխատանքների իրականացում:
Չափման ցուցանիշ(ներ)	• Համայնքի գերարածեցված արոտների չափի հարաբերությունը նախորդ տարվա գերարածեցված արոտների չափին, • Անհրաժեշտ խմոցների առկայություն:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Գերարածեցված արոտների չափաբաժնի նվազում տարեկան առնվազն 10%-ով, • Համայնքի արոտավայրերի ամբողջական ջրարբիացում:

7. Համայնքի ճանապարհների բարեկարգում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Համայնքի ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանություն և շահագործում:
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Ներհամայնքային և միջհամայնքային ճանապարհի բարեկարգված վիճակ: • Ճանապարհի վերանորոգման համար ֆինանսական միջոցների հայթայթում, • Շինարարական աշխատանքների իրականացում, • Նախնական չափումների կատարում, • Ջրահեռացման համակարգի ստեղծում:
Չափման ցուցանիշ(ներ)	Բնակիչների բավարարվածության մակարդակը ճանապարհների վիճակից:

Թիրախային արժեք(ներ)	Բնակիչների բավարարվածության բարձր մակարդակ (ընդհանուր առմամբ «լավ» կամ «շատ լավ» գնահատականի գերակշռում),

8. Համայնքի բնակավայրերում լուսավորության ցանցի ստեղծում և բարելավում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Համայնքում շրջակա միջավայրի պահպանություն, լուսավորության ցանցերի կառուցում և բարելավում
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Բոլոր բնակավայրերի հիմնական թաղամասերի լուսավորված լինելը էներգախնայող լամպերով: • Առկա լուսատուներում էլեկտրախնայող լամպերի տեղադրում, • Համայնքի բնակավայրերի լուսավորության համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների հայթայթում, • Բոլոր բնակավայրերում լուսատուների կառուցում:
Չափման ցուցանիշ(ներ)	Համայնքում էներգախնայող լամպերով լուսավորվող կենտրոնական հատվածների չափաբաժինը:
Թիրախային արժեք(ներ)	Բոլոր բնակավայրերի հիմնական թաղամասերի ամբողջական լուսավորումը էլեկտախնայող լամպերով մինչև 2028թ-ը:

9. Ոռոգման և խմելու ջրի ցանցերի կառուցում և բարենորոգում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Համայնքի բնակավայրերի կառուցապատումը, բարեկարգումը և կանաչապատումը, համայնքի աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը, կոմունալ տնտեսության աշխատանքների ապահովումը, համայնքային գերեզմանատների պահպանումը և գործունեության ապավովումը
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Բոլոր բնակավայրերում խմելու ջրի առկայություն • Խմելու ջրի ջրագծերի կառուցում • Ներքին ջրային ցանցի կառուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների հայթայթում, • Ներքին ջրային ցանցի աստիճանաբար կառուցում: • Ջրային ցանցի վերանորոգում և նոր փականների տեղադրում, • Ջրի սպառման նկատմամբ վերահսկողության սահմանում: • Ջրաչափերի տեղադրում
Չափման ցուցանիշ(ներ)	• Համայնքի բնակիչների բավարարվածությունը խմելու ջրի մատակարարումից,

	• Համայնքի բնակիչների բավարարվածությունը ոռոգման ջրի մատակարարումից:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Բնակիչների բավարարվածության բարձր մակարդակ (ընդհանուր առմամբ «լավ» կամ «շատ լավ» գնահատականի գերակշռում) խմելու և ոռոգման ջրերի մատակարարումից:

10. Գույքային և հարկային քաղաքականության արդյունավետության բարձրացում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Համայնքի գույքի և դրամական միջոցների կառավարում
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Հարկերի պատշաճ գանձում • Գույքի և հողի հարկերի գանձման հետևողական վերահսկողության իրականացում, Համայնքապետարանի գույքի հետ գործարքների համապատասխանությունը «գույքի կառավարման ծրագրին»: • Գույքի նոր գնահատման իրականացում, • Գույքի հետ կապված գործարքների վերանայում:
Միջանկյալ արդյունքներ	• Հարկերի պատշաճ գանձում
Չափման ցուցանիշ(ներ)	• Գանձվող հողի և գույքի հարկերի չափաբաժին, • Գույքի հետ գործարքների համապատասխանությունը «գույքի կառավարման ծրագրին»:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Գանձվող հարկերի չափաբաժինը հասցնել առնվազն 90%-ի մինչև 2028թ.-ի ավարտը:

11. Ակտիվ մշակույթային, հոգևոր, սպորտային կյանքի խթանում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպումը՝ երիտասարդության ներգավմամբ, ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախուսում:
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Առնվազն բավարար պայմաններ ունեցող և ջեռուցվող մշակութային տների/կենտրոնների առկայություն բոլոր բնակավայրերում: • Բնակավայրերի մշակութային տների վերանորոգման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների հայթայթում, • Բնակավայրերի մշակութային տների վերանորոգման աշխատանքների իրականացում, որը հնարավորություն կդարձնի շինությունների կիրառումը մշակութային

	միջոցառումների համար, • Բոլոր բնակավայրերի մշակութային տների ջեռուցման համակարգի հիմնում, • Մշակութային միջոցառումների և արտադպրոցական դասընթացների իրականացման համար մշակութային տների ջեռուցման ապահովում: Համայնքապետարանի կողմից կազմակերպված մշակութային միջոցառումների թվի աճ: • Դպրոցական, նախադպորցական և արտադպրոցական կրթական հաստատությունների հետ պայմանավորվածությունների ձեռք բերում մշակութային միջոցառումների անցկացման վերաբերյալ, • Մշակութային միջոցառումների մասին բնակչությանը տեղեկացում, • Համայնքից դուրս գտնվող մշակութային հաստատությունների հետ համագործակցում համայնքի բնակավայրերում միջոցառումներ իրականացնելու համար: Արտադպրոցական մշակութային և սպորտային խմբակների քանակի և բազմազանության աճ: • Համայնքից դուրս գտնվող մշակութային միջոցառումների հետ պայմանավորվածությունների ձեռքբերում:
Չափման ցուցանիշ(ներ)	• Համայնքապետարանի կազմակերպած մշակութային միջոցառումների թիվ, • Համայնքում գործող մշակութային խմբակների թիվ, • Համայնքում գործող մարզական խմբակների թիվ, • Մշակութային խմբակներում ընդգրկված երեխաների ու պատանիների թվի հարաբերությունը համայնքի երեխաների ու պատանիների թվին՝ արտահայտված տոկոսով, • Մարզական խմբակներում ընդգրկված երեխաների ու պատանիների թվի հարաբերությունը համայնքի երեխաների ու պատանիների թվին՝ արտահայտված տոկոսով, • Ծնողների բավարարվածությունը մշակութային խմբակներից, • Ծնողների բավարարվածությունը մարզական խմբակներից, • Համայնքապետարանի միջոցներով կազմակերպված երեխաների ու պատանիների այցելություններ համայնքից դուրս մշակութային օջախներ, • Գրադարանից օգտվողների թվի տարեկան աճ նախորդ տարվա համեմատ՝ արտահայտված տոկոսով:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Համայնքապետարանի կազմակերպած մշակութային միջոցառումների թվի աճ տարեկան առնվազն 10%-ով, • Համայնքում գործող մշակութային խմբակների թվի աճ

	տարեկան առնվազն 10%-ով, • Համայնքում գործող մարզական խմբակների թվի աճ տարեկան առնվազն 10%-ով, • Մշակութային խմբակներում ընդգրկված երեխաների ու պատանիների թվի աճ տարեկան առնվազն 10%-ով, • Մարզական խմբակներում ընդգրկված երեխաների ու պատանիների թվի աճ տարեկան առնվազն 10%-ով, • Ծնողների բավարարվածության բարձր մակարդակ (ընդհանուր առմամբ «լավ» կամ «շատ լավ» գնահատականի գերակշռում) համայնքում գործող մշակութային և մարզական խմբակներից • Համայնքապետարանի միջոցներով կազմակերպված երեխաների ու պատանիների՝ համայնքից դուրս մշակութային օջախներ այցելությունների թվի աճ տարեկան առնվազն 2-ով, • Գրադարանից օգտվողների թվի տարեկան աճ նախորդ տարվա համեմատ առնվազն 10%-ով :

12. Բժշկական սպասարկման պայմանների բարելավում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Համայնքում բնակչության առողջության պահպանման և բարելավման ծրագրերի իրականացում, արդյունավետ և մատչելի բժշկական սպասարկման պայմանների ստեղծում
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Համայնքի բոլոր բնակավայրերի բժշկական սպասարկամ կենտրոններում առաջին անհրաժեշտության դեղորայքի առկայություն: • Համայնքի բժիշկների հետ խորհդակցությունների անցկացում առաջին անհրաժեշտության պարագաների հստակեցման համար, • Դրամական աջակցության ցուցաբերում համայնքի բոլոր բժշկական կենտրոններին առաջին անհրաժեշտության դեղորայքով ապահովված լինելու համար Համայնքի կենտրոնական բուժհաստատության անձնակազմի պարբերաբար այցելությունների կատարում բոլոր բնակավայրերի դպրոցներ և նախակրթական հաստատություններ: • Համայնքի կենտրոնական բուժհաստատության հետ պայմանավորվածության ձեռքբերում՝ կրթական հաստատություններ կատարվող այցելությունների հետ կապված • Այցելությունների օրակարգի կազմում տարեկան կտրվածքով
Չափման	• Ոչ վարակիչ հիվանդությունների հիվանդացության նվազում

ցուցանիշ(ներ)	նախորդ տարվա համեմատ՝ արտահայտված տոկոսով • Համայնքային ենթակայության բուժական հիմնարկի կողմից այլ բուժական հիմնարկեր ուղղորդված այեցլուների քանակի նվազում:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Ոչ վարակիչ հիվանդությունների հիվանդացության նվազում նախորդ տարվա համեմատ առնվազն 5%-ով, • Մինչև 2028թ.-ը Համայնքային ենթակայության բուժական հիմնարկի կողմից այլ բուժական հիմնարկեր ուղղորդված այեցլուների քանակի նվազում առնվազն 30%-ով:

13. Համայնքի հասարակական կյանքին հաշմանադամների մասնակցության խթանում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Համայնքի հասարակական կյանքին հաշմանադամների մասնակցության խթանում
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Համայնքում կազմակերպվող միջոցառումների ավելի դյուրին լինելը հաշմանդամների համար: • Համայնքի հասարակական, կրթական և մշակութային հաստատությունների շինություններում չափումների իրականացում՝ ստուգելու նրանց հասանելիության մակարդակը հաշմանդամների համար, • Հաշմանդամների համար ոչ հասանելի շինություններում շինարարական աշխատանքների միջոցով ձևափոխումների իրականացում:
Չափման ցուցանիշ(ներ)	• Հաշմանդամների համար հասանելի կրթական, մշակութային և հասարակական վայրերի չափաբաժինը, • Համայնքային կյանքում կազմակերպվող միջոցառումներ, որոնց մասնակցել են հաշմանդամություն ունեցող անձիք (որպես ընդհանուր միջոցառումների թվաքանակի տոկոս), • Համայնքային կյանքում կազմակերպվող միջոցառումներին մասնակցած հաշմանդամություն ունեցող անձանց թիվ (որպես հաշմանդամություն ունեցող անձանց տոկոս):
Թիրախային արժեք(ներ)	• Մինչև 2028թ-ը Հաշմանդամների համար հասանելի կրթական, մշակութային և հասարակական վայրերի չափաբաժինը հասցնել 65%-ի, • Հաշմանդամների մասնակցություն ունեցող համայնքային միջոցառումների չափաբաժնի աճ տարեկան առնվազն 10%-ով, • Համայնքային կյանքում կազմակերպվող միջոցառումներին մասնակցած հաշմանդամություն ունեցող անձանց թվի աճ տարեկան առնվազն 10%-ով:

14. Համայնքում հանդիսությունների սրահների և մշակութային տների հիմնանորոգում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Համայնքի բնակավայրերում հանդիսությունների սրահների և մշակութային տների հիմնանորոգման աշխատանքների իրականացում
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Համայնքի բնակավայրերում անհրաժեշտ շինությունների ձեռք բերում: • Համայնքի բնակավայրերում անհրաժեշտ հիմանանորոգումների համար կիրառվող շինությունների կարգավիճակի հստակեցում, Համայնքում մշակութային և սոցիալ-տնտեսական մակարդակի բարելավում: • Իրականացնել հանդիսությունների սրահների և մշակութային տների նախապատրաստական աշխատանքներ՝ նախագծի և նախահաշվի տեսքով: Համայնքի բնակիչների ներգրավածությունը կատարվելիք աշխատանքների մեջ: • Հանդիսությունների սրահների և մշակութային տների հիմնանորոգման աշխատանքների արդյունքում բնակչության կենսամակարդակի բարձրացում:
Չափման ցուցանիշ(ներ)	• Համայնքի բնակավայրերում հանդիսությունների սրահների և մշակութային տների առկայություն, • Համայնքի բնակչության մշակութային և սոցիալ-տնտեսական մակարդակի բարելավում, բնակչության կենսամակարդակի բարձրացում:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Մինչև 2028թ.-ի ավարտը բնակավայրերում հանդիսությունների սրահների առկայություն • Մինչև 2028թ.-ի ավարտը բնակչության սոցիալ-տնտեսական բարձր մակարդակի ապահովում:

15. Երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Երիտասարդության խնդիրների լուծմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Երիտասարդության խնդիրներին վերաբերող միջոցառումների քանակի աճ • Ակտիվ երիտասարդական թիմի ստեղծում, որը կբարձրաձայնի երիտասարդներին հետաքրքրող հարցեր, • Երիտասարդական թիմի նախաձեռնությամբ և

	համայնքապետարանի աջակցությամբ մշակութային միջոցառումների անցկացում: • Համայնքի մշակութային տներում կինոդիտումների իրականացում • Երիտասարդական ծրագրերին մասնակցություն
Չափման ցուցանիշ(ներ)	• Համայնքի միջոցներով կազմակերպված ծրագրերի և միջոցառումների քանակ:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Համայնքում իրականացվող միջոցառումների քանակի աճ տարեկան առնվազն 10%-ով:

16. Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանություն

Առնչվող խնդիր(ներ)	Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանություն
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Բոլոր կարիքավոր ընտանիքների գրանցում և նրանց համար ֆինանսական օգնության հասանելիության ապահովում: • Դժվարին սոցիալական պայմաններում գտնվող ընտանիքների տվյալների թարմացում, • Կարիքավոր ընտանիքների հասանելիք օգնության պատշաճ տրամադրում:
Չափման ցուցանիշ(ներ)	• Սոցիալական ծրագրի առկայություն, • Սոցիալական ծրագրի շահառուների բավարարվածությունը ծրագրից:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Սոցիալական ծրագրի շահառուների բավարարվածության բարձր մակարդակ (ընդհանուր առմամբ «լավ» կամ «շատ լավ» գնահատականի գերակշռում) իրականացվող ծրագրից:

17. Բնապահպանության խնդիրների լուծմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Համայնքի շրջակա միջավայրի պահպանություն
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Համայնքում շաբաթօրյակների իրականացում: • Շաբաթօրյակների իրականացման գրաֆիկի կազմում և դրանց մասին բնակչությանը տեղեկացում: Նոր տնկված ծառերի մոտ կպչողականության բարձր ցուցանիշի ապահովում: • Ծառատունկի ժամանակ իմունային սորտերի կիրառում
Չափման	• Համայնքում կազմակերպված ծառատունկի ժամանակ

ցուցանիշ(ներ)	տնկված ծառերի կպչողականություն՝ արտահայտված տոկոսով, • Համայնքի մաքրման շաբաթօրյակներ:
Թիրախային արժեք(ներ)	• Առնվազն 90% կպչողականության ապահովում նոր տնկված ծառերի մոտ, • Սկսած 2024թ.-ից կանոնավոր շաբաթօրյակների իրականացում համայնքի բոլոր բնակավայրերում:

18. Համայնքում իրականացվող ծրագրերում բարեգործության դերի մեծացում

Առնչվող խնդիր(ներ)	Բարեգործության խթանում
Միջանկյալ արդյունքներ և դրանց միտված գործողություններ	Բարեգործական նպատակներով հանգանակված գումարի չափի աճ: • Ֆինանսավորման անհրաժեշտություն ունեցող համայնքային ծրագրերի և դրանց կարևորության մասին տեղեկատվության տարածում, • Հավանական բարերարների հետ կապի հաստատում և նրանց խնդրի ներկայացում:
Չափման ցուցանիշ(ներ)	Բարեգործական նպատակենրով հանգանակված գումարի չափը:
Թիրախային արժեք(ներ)	Բարեգործության նպատակներով հանգանակված գումարի աճ տարեկան առնվազն 10%-ով:

4. ՀՀՌԾ ֆինանսավորում

ՀՀՌԾ-ում ընդգրկված ծրագրերը ֆինանսավորվելու են հետևյալ միջոցներով՝

- *Համայնքի սեփական եկամուտներ,*
- *Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ*
- *Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ,*
- *Բարեգործություն/նվիրատվություն,*
- *Պետություն-համայնք-մասնավոր հատված համագործակցության շրջանակներում մասնավոր ընկերությունների կողմից արված ներդրումներ,*
- *Այլ աղբյուրներ:*

5. ՀՀԶԾ մոնիթորինգի անձնագիր

Համայնքում կատարվելիք աշխատանքների արդյունավետությունը ստուգվելու է վերը նշված ծրագրերի մոնիթորինգի իրականացմամբ: Այն հնարավորություն կտա ստուգել, թե համայնքը որքանով է հասել այս ծրագրում նշված թիրախային արժեքներին:

Մոնիթորինգն իրականացվելու է փաստաթղթային ուսումնասիրությունների և հարցումների միջոցով: Եթե առաջին մեթոդի նպատակն է համապատասխան թվային ցուցանիշների դուրսբերումը, ապա հարցումներն ուղղված են լինելու բնակիչների բավարարվածությունը իրականացվելիք ծրագրերից ստուգելուն:

Համայնքի բնակիչների բավարարվածության չափումը իրականացվելու է Լայկերտի սանդղակի կիրառման միջոցով: Մասնավորապես բնակիչների շրջանում իրականացվելու են հարցումներ, որոնց շրջանակներում նրանք պետ է արտահայտեն իրենց բավարարվածության մակարդակը՝ ընտրելով հետևյալ սանդղակի տարբերակներից մեկը՝

1. Շատ վատ
2. Վատ
3. Մասամբ Վատ
4. Բավարար
5. Մասամբ լավ
6. Լավ
7. Շատ լավ

Մոնիտորինգի արդյունքների հիման վրա իրականցվելու է ծրագրի միջանկյալ և վերջնական արդյունքների գնահատում: Գնահատման հիմնական նպատակն է բացահայտել այն խոչընդոտոտները, որոնք խանգարում են ծրագրի նպատակների իրականացմանը: Միջանկյալ գնահատման արդյունքները կուղղորդեն ծրագրում անհրաժեշտ փոփոխություններ մտցնելու հարցում, իսկ վերջնական գնահատումը հիմք կհանդիսանա հետագա զարգացման ծրագրերի կազմման համար: